

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

PADOMES REGULA (ES) Nr. 407/2010

(2010. gada 11. maijs),

ar ko izveido Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 122. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Līguma 122. panta 2. punktā paredzēta iespēja piešķirt Savienības finansiālu atbalstu dalībvalstij, kurai ir grūtības vai kuru nopietni apdraud lielas grūtības, ko izraisījuši ārkārtēji notikumi, kurus tā nevar ietekmēt.
- (2) Šādas grūtības var radīt nopietna starptautiskās ekonomikas un finanšu vides pasliktināšanās.
- (3) Vēl nepieredzētā globālā finanšu un ekonomikas krīze, kas pasauli skar pēdējos divus gadus, ir nopietni iedragājusi ekonomisko izaugsmi un finansiālo stabilitāti un izraisījusi dalībvalstu stāvokļa krasu pasliktināšanos attiecībā uz finanšu deficītu un parādiem.
- (4) Finanšu krīzes padziļināšanās novedusi pie vairāku euro zonas dalībvalstu aizņēmuma nosacījumu krasas pasliktināšanās, ko nevar izskaidrot ar ekonomikas pamatprincipiem. Ja šo stāvokli steidzami nelabos, tas var nopietni apdraudēt finansiālo stabilitāti Eiropas Savienībā kopumā.
- (5) Lai labotu šo ārkārtas situāciju, ko dalībvalstis nevar kontrolēt, šķiet nepieciešams nekavējoties izveidot Savienības stabilizācijas mehānismu finanšu stabilitātes saglabāšanai Eiropas Savienībā. Šādam mehānismam būtu jānodrošina Savienībai iespēja koordinēti, ātri un efektīvi reaģēt uz grūtībām, kas saasinājušās kādā konkrētā dalībvalstī. Tā iedarbināšana būs saistībā ar vienotu ES/Starpautiskā Valūtas fonda (SVF) atbalstu.

(6) Ņemot vērā to, ka lēmumi piešķirt Savienības finansiālo atbalstu rada konkrētu finansiālu ietekmi, ir jāizpilda īstenošanas pilnvaras, kuras būtu jāuztic Padomei.

(7) Šā mehānisma iedarbināšanas gadījumā būtu jānosaka stingri ekonomikas politikas nosacījumi, lai saglabātu saņēmējas dalībvalsts valsts finanšu ilgtspējību un atgūtu tās pašfinansēšanas spēju finanšu tirgos.

(8) Komisijai būtu regulāri jāpārskata, vai ārkārtas apstākļi, kas apdraud Eiropas Savienības finanšu stabilitāti kopumā, joprojām pastāv.

(9) Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 332/2002 ⁽¹⁾ noteiktais esošais vidēja termiņa finansiālās palīdzības mehānisms dalībvalstīm, kas neietilpst euro zonā, būtu jāpaglabā,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Mērķis un darbības joma

Lai saglabātu Eiropas Savienības finanšu stabilitāti, ar šo regulu paredz nosacījumus un kārtību, kādā piešķirams Savienības finansiālais atbalsts dalībvalstij, kam ir grūtības vai ko nopietni apdraud lielas ekonomiskas un finanšu grūtības, kuras izraisījuši ārkārtēji notikumi, ko tā nevar ietekmēt, ņemot vērā esošo vidēja termiņa finansiālās palīdzības mehānismu dalībvalstīm, kas neietilpst euro zonā, kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 332/2002.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 332/2002 (2002. gada 24. jūnijs), ar ko izveido vidēja termiņa finansiālās palīdzības mehānismu attiecībā uz dalībvalstu maksājumu bilancēm (OV L 53, 23.2.2002., 1. lpp.).

2. pants

Veids, kādā piešķir Savienības finansiālo atbalstu

1. Šajā regulā Savienības finansiālais atbalsts ir attiecīgajai dalībvalstij piešķirta aizdevuma vai kredītlinijas veidā.

Tādēļ saskaņā ar Padomes lēmumu atbilstīgi 3. pantam Komisiju pilnvaro Eiropas Savienības vārdā slēgt aizņēmuma līgumus kapitāla tirgos vai ar finanšu iestādēm.

2. Ievērojot 3. pantu, aizdevumu vai kredītlinijas izmaksājamās summas, kas dalībvalstij piešķiramas saskaņā ar šo stabilitātes mehānismu, ierobežo, lai tās nepārsniegtu maksājumu apropriācijām noteiktās pieejamās rezerves pašu resursu maksimālajās robežās.

3. pants

Procedūra

1. Dalībvalsts, kas lūdz Savienības finansiālo atbalstu, risina sarunas ar Komisiju saziņā ar Eiropas Centrālo banku (ECB) par savu finanšu vajadzību novērtējumu un iesniedz Komisijai un Ekonomikas un finanšu komitejai ekonomikas un finanšu pielāgojuma programmas projektu.

2. Savienības finansiālo atbalstu piešķir, Padomei pēc Komisijas priekšlikuma pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

3. Lēmumā par aizdevuma piešķiršanu ietilpst:

- a) summa, vidējais atmaksas termiņš, cenu noteikšanas formula, maksimālais iemaksu skaits, Savienības finansiālā atbalsta spēkā esības termiņš un citi sīki izstrādāti noteikumi, kas nepieciešami atbalsta īstenošanai;
- b) vispārīgie ekonomikas politikas nosacījumi, ar kādiem sniedzams Savienības finansiālais atbalsts ar mērķi atveseļot ekonomiku un finanšu stāvokli saņēmējā dalībvalstī un atgūtu tās pašfinansēšanas spēju finanšu tirgos; šos nosacījumus noteiks Komisija, apspriežoties ar ECB, un
- c) apstiprinājums saņēmējas dalībvalsts pielāgojumu programmai, lai tā izpildītu ekonomiskos nosacījumus, kas saistīti ar Savienības finansiālo atbalstu.

4. Lēmumā par kredītlinijas piešķiršanu ietilpst:

a) summa, kredītlinijas pieejamības likme, cenu noteikšanas formula, kas piemērojama fondu piešķiršanai, un Savienības finansiālā atbalsta spēkā esības termiņš, un citi sīki izstrādāti noteikumi, kas nepieciešami atbalsta īstenošanai;

b) vispārīgie ekonomikas politikas nosacījumi, ar kādiem sniedzams Savienības finansiālais atbalsts ar mērķi atveseļot ekonomiku un finanšu stāvokli saņēmējā dalībvalstī un atgūtu tās pašfinansēšanas spēju finanšu tirgos, kas jānosaka Komisijai, apspriežoties ar ECB, un

c) apstiprinājums saņēmējas dalībvalsts sagatavotajai pielāgojumu programmai to ekonomisko nosacījumu izpildei, kuri saistīti ar Savienības finansiālo atbalstu.

5. Komisija un saņēmēja dalībvalsts noslēdz saprašanās memorandu, kurā izklāstīti vispārīgie ekonomikas politikas nosacījumi, ko noteikusi Padome. Komisija paziņo saprašanās memorandu Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Komisija, apspriežoties ar ECB, pārskata 3. punkta b) apakšpunktā un 4. punkta b) apakšpunktā minētos ekonomikas politikas nosacījumus vismaz ik pēc sešiem mēnešiem un apspriež ar saņēmēju dalībvalsti izmaiņas, kas var būt vajadzīgas tās pielāgojumu programmā.

7. Padome, lemjot ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma, pieņem lēmumu par katru pielāgojumu, kas jāveic sākotnējos vispārīgajos ekonomikas politikas nosacījumos, un apstiprina pārskatīto pielāgojumu programmu, ko sagatavojusi saņēmēja dalībvalsts.

8. Ja, ievērojot ekonomikas politikas nosacījumus, paredzēts finansējums ārpus Savienības, jo īpaši no SVF, tad attiecīgā dalībvalsts vispirms apspriežas ar Komisiju. Komisija izskata, kādas ir iespējas saskaņā ar Savienības finansiālā atbalsta mehānismu, un pārbauda plānotās ekonomikas politikas nosacījumu saderību ar attiecīgās dalībvalsts pieņemtajām saistībām Padomes ieteikumu un to Padomes lēmumu īstenošanai, kuri pieņemti, pamatojoties uz LESD 121. pantu, 126. pantu un 136. pantu. Komisija informē Ekonomikas un finanšu komiteju.

4. pants

Aizdevuma izmaksāšana

1. Aizdevumu parasti izmaksā pa daļām.

2. Komisija regulāri pārbauda, vai saņēmējas dalībvalsts ekonomikas politika atbilst pielāgojumu programmai un nosacījumiem, ko Padome noteikusi saskaņā ar 3. panta 3. punkta b) apakšpunktu. Šādā nolūkā minētā dalībvalsts sniedz Komisijai visu vajadzīgo informāciju un pilnībā sadarbojas ar to.

3. Pamatojoties uz šādas pārbaudes rezultātiem, Komisija lemj par turpmāku aizdevuma daļu izmaksāšanu.

5. pants

Līdzekļu piešķiršana

1. Attiecīgā dalībvalsts 20 darbdienu iepriekš informē Komisiju par savu nodomu izmantot līdzekļus no savas kredītlīnijas. Lēmumā, kas minēts 3. panta 4. punktā, nosaka sīki izstrādātus noteikumus.

2. Komisija regulāri pārbauda, vai saņēmējas dalībvalsts ekonomikas politika atbilst tās pielāgojumu programmai un nosacījumiem, ko Padome noteikusi saskaņā ar 3. panta 4. punkta b) apakšpunktu. Šādā nolūkā minētā dalībvalsts sniedz Komisijai visu vajadzīgo informāciju un pilnībā sadarbojas ar to.

3. Pamatojoties uz šādas pārbaudes rezultātiem, Komisija lemj par līdzekļu piešķiršanu.

6. pants

Aizņemšanās un aizdošanas darbības

1. Aizņemšanās un aizdošanas darbības, kas minētas 2. pantā, veic euro.

2. Saņēmēja dalībvalsts un Komisija savstarpēji vienojas par nosacījumiem attiecībā uz secīgajiem maksājumiem, ko Savienība veic saskaņā ar finansiālā atbalsta mehānismu.

3. Tiklīdz Padome ir pieņēmusi lēmumu par aizdevumu, Komisija ir pilnvarota aizņemties kapitāla tirgos vai finanšu iestādēs vispiemērotākajā laikā starp plānotajām izmaksas reizēm, lai optimizētu finansējuma izmaksas un saglabātu savu reputāciju kā Savienības emitents finanšu tirgos. Piesaistītos, bet vēl neizmaksātos līdzekļus visu laiku glabā speciālā naudas vai vērtspapīru kontā, kuru pārvalda saskaņā ar noteikumiem, ko piemēro ārpusbudžeta darbībām, un tos nevar izmantot nekādam citam mērķim, kā tikai tam, lai sniegtu dalībvalstīm finansiālu atbalstu saskaņā ar šo finanšu mehānismu.

4. Ja kāda dalībvalsts saņem aizdevumu, kam ir paredzēta iespēja veikt atmaksāšanu pirms termiņa, un pieņem lēmumu izmantot šo iespēju, Komisija veic vajadzīgos pasākumus.

5. Pēc saņēmējas dalībvalsts lūguma un ja apstākļi ļauj samazināt aizdevuma procentu likmi, Komisija var refinansēt visu tās sākotnējo aizdevumu vai tā daļu vai pārstrukturēt atbilstīgos finanšu nosacījumus.

6. Ekonomikas un finanšu komiteju informē par to, kā norisinās darbības, kas paredzētas 5. punktā.

7. pants

Izmaksas

Visas Savienības izmaksas, kas rodas katras darbības apstiprināšanā un īstenošanā, sedz saņēmēja dalībvalsts.

8. pants

Aizdevumu pārvaldība

1. Komisija nosaka vajadzīgos pasākumus aizdevumu pārvaldībai ar ECB.

2. Saņēmēja dalībvalsts atver īpašu kontu valsts centrālajā bankā, lai pārvaldītu no Savienības saņemto finansiālo atbalstu. Tā pārskaita pamatsummu un aizdevuma procentus ECB kontā četrpadsmit TARGET2 darbdienu laikā pirms attiecīgā maksājumu termiņa.

3. Neskarot Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu 27. pantu, Eiropas Revīzijas palātai ir tiesības veikt jebkādas finanšu kontroles vai revīziju saņēmējā dalībvalstī, kuras tā uzskata par vajadzīgām saistībā ar minētā atbalsta pārvaldību. Komisijai, tostarp Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai, jo īpaši ir tiesības nosūtīt savus ierēdņus vai pienācīgi pilnvarotus pārstāvjus, lai saņēmējā dalībvalstī veiktu tehniskas vai finanšu kontroles vai revīziju, ko tā uzskata par vajadzīgām saistībā ar minēto atbalstu.

9. pants

Pārskatīšana un pielāgošana

1. Sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā un, vajadzības gadījumā, ik sešus mēnešus pēc tam Komisija nosūta Ekonomikas un finanšu komitejai un Padomei ziņojumu par šīs regulas īstenošanu un par to ārkārtas apstākļu saglabāšanos, kas bija par pamatu šīs regulas pieņemšanai.

2. Vajadzības gadījumā ziņojumam pievieno priekšlikumus šīs regulas grozīšanai, lai pielāgotu iespēju sniegt finansiālu atbalstu, neietekmējot jau pieņemto lēmumu spēkā esību.

10. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2010. gada 11. maijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
Á. GONZÁLEZ-SINDE REIG
